

Werkprogramma 2026

Ontwerp
Augustus 2025

Inhoud

1	Het ACVG: missie, werkwijze en samenstelling.....	1
1.1	Wat doet het Adviescollege Veiligheid Groningen?.....	1
1.2	Werkwijze van het ACVG.....	1
1.3	Samenstelling	2
2	Werkprogramma: thema's in 2026	3
2.1	Kaders en methoden voor de constructieve veiligheid.....	3
2.2	De aanpak en uitvoering van de versterkingsoperatie.....	4
2.3	Schade in relatie tot veiligheid	5
2.4	Bijdragen aan ontwikkeling en management van de kennisagenda	5

1 Het ACVG: missie, werkwijze en samenstelling

In dit werkprogramma leest u over welke onderwerpen het Adviescollege Veiligheid Groningen (ACVG) in 2026 verwacht te adviseren. Zoals gebruikelijk lichten we in dit eerste hoofdstuk onze missie, werkwijze en samenstelling toe. Mocht u al bekend zijn met het ACVG, kunt u direct doorbladeren naar het werkprogramma in hoofdstuk 2.

1.1 Wat doet het Adviescollege Veiligheid Groningen?

Door de gaswinning in Groningen zijn er aardbevingen ontstaan. Daarom worden gebouwen beoordeeld op hun veiligheid en waar nodig versterkt, zodat ze net zo veilig zijn als elders in Nederland. Om die versterkingsoperatie goed en zorgvuldig te laten verlopen, is behoefte aan onafhankelijk en deskundig advies.

Het ACVG geeft daarom sinds 2019 advies aan de ministers en staatssecretarissen die verantwoordelijk zijn voor de veiligheid van gebouwen in Groningen. Ook de Eerste en Tweede Kamer kunnen het ACVG om advies vragen. De adviezen van het ACVG gaan over de versterkingsoperatie in het Groningse aardbevingsgebied, waartoe de gemeenten Eemsdelta, Groningen, Het Hogeland, Midden-Groningen en Oldambt behoren.

Het ACVG kan zowel gevraagd als ongevraagd advies uitbrengen. De wettelijke basis van het ACVG is vastgelegd in de Tijdelijke wet Groningen.

Onze focus

De adviezen van het ACVG zijn gericht op belangrijke veiligheidsvraagstukken zoals:

- Hoe wordt bepaald welke gebouwen in Groningen mogelijk minder veilig zijn?
- Hoe wordt beoordeeld of een gebouw veilig genoeg is?
- Hoe wordt vastgesteld welke versterkingen nodig zijn om een gebouw voldoende veilig te maken?

Daarnaast houdt het ACVG zich bezig met vraagstukken op het gebied van:

- schade wanneer dit invloed heeft op de constructieve veiligheid van de gebouwen;
- de wijze waarop de versterkingsoperatie wordt uitgevoerd;
- de relatie tussen ondergrondse bodembeweging en de effecten op de veiligheid van bebouwing boven de grond.

Tot slot kijkt het ACVG bij het geven van advies niet alleen naar de fysieke veiligheid. We houden ook rekening met de impact en beleving van het adviesonderwerp en de gevolgen van een advies voor het welzijn en welbevinden van de Groninger.

Ons doel is om iedereen in het aardbevingsgebied in Groningen veilig te laten wonen, werken en recreëren.

1.2 Werkwijze van het ACVG

Het ACVG speelt op drie verschillende manieren een rol bij het versterken van de veiligheid in Groningen:

- **Advies:** De belangrijkste taak van het ACVG is het geven van advies over de veiligheid van gebouwen in Groningen. Om te borgen dat onze adviezen hun doel bereiken, blijven we de opvolging ervan volgen.
- **Klankbord:** Het ACVG biedt zijn expertise aan als klankbord voor beleidsmakers of de Nationaal Coördinator Groningen (NCG). Dit kan bijvoorbeeld gaan over vragen rondom het opvolgen van adviezen of technische vraagstukken in de uitvoering van beoordelingen.

- **Signaal:** Als het ACVG tijdens zijn werk aandachtspunten in de versterkingsoperatie tegenkomt, brengt het deze onder de aandacht van het betrokken ministerie.

Het ACVG werkt vanuit vier kernwaarden:

- **Onafhankelijk** – Onze adviezen zijn onafhankelijk en zonder belangenverstrengeling tot stand gekomen. We stellen strenge eisen aan nevenfuncties en arbeidsverleden.
- **Deskundig** – Ons college heeft een breed spectrum aan expertise en betreft de meest recente inzichten in zijn adviezen. Waar nodig schakelen we externe specialistische kennis in.
- **Transparant** – We zijn open over onze werkwijze en adviezen. Binnen twee weken na verzending publiceren we elk advies op onze website, waar ook meer informatie over het ACVG te vinden is.
- **Omgevingsbewust** – Het ACVG werkt onafhankelijk, maar altijd in nauwe samenwerking met de verschillende partijen die betrokken zijn bij de versterkingsoperatie. We onderhouden intensief contact met betrokkenen in de regio om onze adviezen goed te kunnen afstemmen op de praktijk.

1.3 Samenstelling

De samenstelling van het adviescollege ziet er op moment van verschijnen van dit werkprogramma als volgt uit:

Drs. Pieter Heerma

Voorzitter en lid

Mr. Chila van der Bas

Vice-voorzitter en lid, specialisme: welzijn en welbevinden

Prof. dr. ir. Jan Rots

Lid, specialisme: constructieve veiligheid

Ing. Joyce Vink

Lid, specialisme: uitvoering

Ir. Walter Spangenberg

Lid, specialisme: constructieve veiligheid

Drs. Nynke Cornelissen

secretaris-directeur

Voor wie het ACVG al kent, zal het opvallen dat er enkele nieuwe gezichten zijn:

- Op 15 juli 2025 is ir. W. Spangenberg aangetreden als lid. Hij vervangt prof. ir. S.N.M. Wijte, die nog wel als gastdeskundige voor het ACVG beschikbaar blijft.
- Per 18 augustus 2025 is drs. P.E. Heerma voorzitter van het ACVG. Hij volgt daarmee dhr. W. Nagtegaal vice-admiraal b.d. op, die enkele dagen daarvoor formeel afscheid van het ACVG heeft genomen.

Het ACVG wordt in zijn dagelijkse werk ondersteund door een bureau onder leiding van de secretaris-directeur. Dit bureau is ondergebracht bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en bestaat uit onder meer coördinerend en specialistisch adviseurs. Het ACVG schakelt daarnaast externe expertise in via een mantelovereenkomst, waaronder Jongejan Risk Management Consulting B.V. en P.C. van Staalduinen Advies. Waar nodig wordt op ad-hoc basis andere externe deskundigheid ingezet voor specifieke vraagstukken.

2 Werkprogramma: thema's in 2026

In dit hoofdstuk leest u over de thema's en concrete onderwerpen waar het ACVG zich in 2026 mee gaat bezighouden. Het gaat om:

- Kaders en methoden voor constructieve veiligheid;
- De aanpak en uitvoering van de versterkingsoperatie;
- Schade in relatie tot veiligheid;
- Bijdragen aan ontwikkeling en management van de kennisagenda.

Bij alle thema's is er speciale aandacht voor de impact en beleving van het geadviseerde op bewoners en eigenaren van woningen.

Het werkprogramma geeft richting, maar is geen vast omljnd plan. We blijven alert op nieuwe onderwerpen en vraagstukken die van belang zijn voor de veiligheid, en kunnen deze – binnen onze mogelijkheden en in overleg met de opdrachtgever – oppakken. Door ontwikkelingen zoals een nieuw kabinet, een nieuwe voorzitter en een nieuw lid kunnen er nog andere accenten ontstaan. Zo blijven we flexibel en kunnen we inspelen op wat echt nodig is.

In de volgende paragrafen lichten we per thema toe wat onze focus is en wat we verwachten op te pakken in 2026.

2.1 Kaders en methoden voor de constructieve veiligheid

Om te bepalen of gebouwen voldoende veilig zijn (met andere woorden: voldoen aan de Meijdam-norm) of versterkt moeten worden, zijn verschillende kaders en methoden opgesteld. Het ACVG adviseert hierover. Ook zijn we beschikbaar voor vragen over de opvolging van eerder uitgebrachte adviezen (klankbordfunctie). Voor 2026 voorzien wij op dit moment de volgende onderwerpen:

- *Veiligheid van gebouwen op wierden (vervolg)*
In juli 2024 bracht het ACVG advies uit over de veiligheid van gebouwen op wierden. De staatssecretaris had gevraagd wat recente wetenschappelijke inzichten over wierden betekenen voor de beoordeling en versterking van de gebouwen die daarop staan. Ons advies was om eerst nader onderzoek te doen, voordat een definitieve conclusie mogelijk is. Dat vervolgonderzoek is op het moment van schrijven nog gaande. Na afronding hiervan is het ACVG - indien nodig - beschikbaar om een nieuw advies uit te brengen. De afronding van dit traject wordt in 2026 verwacht.
- *Keuze van een tijdvak voor industrie*
In 2023 adviseerde het ACVG om voor gebouwen in het aardbevingsgebied vast te houden aan tijdvak 5 als uitgangspunt voor de rest van de versterkingsoperatie. Voor industrie adviseerden wij eveneens tijdvak 5 te handhaven, met het voorbehoud dat na een jaar heroverweging mogelijk is.

Die heroverweging hangt onder meer af van een nog te verschijnen onderzoek van de NAM en een reactie daarop van het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM). Een nieuw adviesverzoek van de staatssecretaris wordt verwacht zodra de benodigde documenten beschikbaar zijn.

- *Uniforme wandenaanpak*
In 2022 ontwikkelde het ACVG samen met TNO, het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de NCG een gezamenlijke visie voor een zogenoemde wandenaanpak: een uniforme methode om verschillende typen gemetselde wanden te beoordelen op uit-het-vlak bezwijken. Ook kunnen - indien noodzakelijk - standaard versterkingsmaatregelen worden bepaald. Dit kan ervoor zorgen dat de beoordeling en versterking sneller en consistentter verloopt.

In 2023 zijn TNO, TU Delft en Universiteit Pavia gestart met de technische uitwerking voor de eerste wandsoorten: muren waarbij de belasting in één richting wordt gedragen, van vloer tot vloer (one-way spanning). De huidige opdrachtgever van het project is het ministerie van BZK. De verwachting is dat deze eerste fase in 2025 wordt afgerond. Het ACVG is tot die tijd betrokken bij de ontwikkeling en bewaakt daarbij zijn onafhankelijke positie, met het oog op latere validatie. In 2026 zijn wij beschikbaar voor eventuele vragen of een vervolg.

Mogelijk wordt een tweede fase ontwikkeld voor topgevels en muren die de belasting in twee richtingen dragen, dat wil zeggen: van vloer tot vloer én van zijmuur tot zijmuur (two-way spanning). Ook dat resultaat zal het ACVG dan valideren.

- *Klankbord: opvolging advies over veiligheid van gebouwen buiten de scope*
In februari 2023 bracht het ACVG advies uit over de veiligheid van gebouwen buiten de scope van de versterkingsoperatie. Op verzoek van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Klimaat (BZK) kijkt het ACVG nu mee bij de beoordeling van enkele gebouwen die naar aanleiding van dat advies alsnog binnen de scope zijn gebracht. Daarnaast zal het ACVG, op verzoek van het ministerie van BZK, betrokken zijn bij een bredere analyse van signalen over mogelijk onveilige gebouwen buiten scope. Dit gebeurt in overleg met de gemeenten in het aardbevingsgebied, de provincie, het SodM en de NCG.

Afhankelijk van de uitkomsten van beide trajecten kan het ACVG in 2026 een vervolgvraag ontvangen.

2.2 De aanpak en uitvoering van de versterkingsoperatie

Het ACVG kan vanuit het perspectief van constructieve veiligheid adviseren over de wijze waarop de versterking wordt uitgevoerd, als dit noodzakelijk is voor een goede uitvoering van het beleid. De adviezen worden gebruikt om de opgave te versnellen, de kwaliteit daarvan te verbeteren en dragen bij aan het doel om de veiligheid zo goed mogelijk te borgen.

Naast formele adviezen vervult het ACVG ook een klankbordfunctie voor de NCG bij constructief-technische vraagstukken. Indien gewenst kan het ACVG tevens ondersteunen bij het bevorderen van kennisdeling tussen ingenieursbureaus, met het oog op een meer uniforme uitvoering. Dit zijn vaak kortlopende, ad-hocvragen en deze zijn daarom niet concreet opgenomen in het werkprogramma.

Voor 2026 voorzien we de volgende onderwerpen:

- *Kwaliteit beoordelingsrapporten*
In 2025 werkt het ACVG verder aan een advies over de kwaliteit van beoordelingsrapporten. De oplevering daarvan wordt met het ministerie van BZK besproken. Na oplevering van het advies is het ACVG zoals gebruikelijk beschikbaar voor een toelichting en om eventuele vragen over de opvolging ervan te beantwoorden. Ook is het ACVG beschikbaar voor eventuele (klankbord)vragen naar aanleiding van het verbeterplan dat de NCG heeft opgesteld in reactie op de adviezen van het SodM over de kwaliteitsborging in zijn processen.

Wanneer uit het adviestraject nieuwe inzichten naar voren komen die nader onderzoek vragen, zal het ACVG overwegen deze in 2026 op te pakken.
- *Staat van Groningen*
Om de voortgang van de 50 maatregelen uit Nij Begun te monitoren, wordt jaarlijks de zogenaamde Staat van Groningen opgesteld. Dit wordt uitgevoerd door een nog nader te bepalen partij. Het ACVG zal gevraagd worden om jaarlijks na oplevering van de Staat van Groningen deze van een reactie te voorzien, welke gebruikt wordt bij de appreciatie door het kabinet. Dit zal in de maand mei plaatsvinden.

- *Uitvoerings- en nazorgfase*

In 2026 en 2027 komt de versterkingsoperatie in een nieuwe fase: de NCG rondt in 2025 de laatste beoordelingen van de veiligheid van gebouwen af. De nadruk komt nu te liggen op het uitvoeren van de versterkingsadviezen. In de fase daarna, wanneer de versterkingsoperatie zijn einde nadert, komt ook de vraag op wat er nodig is om de veiligheid van gebouwen op de langere termijn goed te blijven borgen. Het ACVG wil in 2026 verkennen welke rol het in deze verschillende fases kan spelen en welke aandachtspunten het zelf belangrijk vindt.

2.3 Schade in relatie tot veiligheid

Schade aan gebouwen kan gevolgen hebben voor de constructieve veiligheid. In de aangepaste Tijdelijke wet Groningen is daarom vastgelegd dat het ACVG ook een rol heeft in het duiden van deze samenhang. In dit kader zal het ACVG in 2026 in ieder geval de volgende actie oppakken:

- *Eerste verkenning naar vraagstukken over schade in relatie tot veiligheid*

In 2026 voert het ACVG een eerste verkenning uit om te bepalen welke vraagstukken op dit vlak prioriteit verdienen. De daarbij geconstateerde kennislacunes kunnen input leveren voor acties binnen *maatregel 49* (zie paragraaf 2.4), die gericht is op meer kennis, betere data en monitoring van mijnbouweffecten.

2.4 Bijdragen aan ontwikkeling en management van de kennisagenda

Het ACVG adviseert over de relatie tussen ondergrondse bodembeweging en effecten op de veiligheid van bebouwing bovengronds, waarbij een brug wordt geslagen tussen eigen kennis en andere partijen. Op dit vlak zal het ACVG het volgende oppakken:

- *Bijdrage aan Maatregel 49 – Méér kennis, betere data en monitoring van mijnbouweffecten*

In maatregel 49 van *Nij Begun* is vastgelegd dat het ACVG deelneemt aan het Kennismanagementteam Ondergrond & Bovengrondse Effecten, samen met kennisinstellingen en het SodM. Dit team gaat richting geven aan kennisontwikkeling, monitoring en communicatie over mijnbouweffecten. Het ACVG blijft betrokken bij de vormgeving van deze maatregel, inclusief deelname aan het kennismanagementteam.

- *Lessen uit het gebruik van de ondergrond in Groningen*

Uit het gebruik van de ondergrond in Groningen en de omvangrijke gevolgen daarvan voor de bebouwde omgeving kunnen belangrijke lessen geleerd worden. Lessen die ook op andere plekken dan Groningen toegepast kunnen worden. De parlementaire enquêtecommissie aardgaswinning Groningen noteerde ook dat de kennis die is opgebouwd over het verband tussen ingrepen in de ondergrond en de gevolgen daarvan in de bovengrond behouden en verder uitgebouwd moet worden, zowel voor het winningsgebied Groningen als voor toekomstige beleidsopgaven in Nederland. Het ACVG is daarom van plan om hier aandacht aan te besteden in 2026.

Adviescollege Veiligheid Groningen
Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag
contact@adviescollegeveiligheidgroningen.nl
T 088-0422777
www.adviescollegeveiligheidgroningen.nl

© Adviescollege Veiligheid Groningen
Augustus 2025